Бургаски държавен университет
„Проф. д-р Асен Златаров"
8010 Бургас, бул. „Проф. Якимов" №1
Рег.№ 4427/10.11.2025 г.

СТАНОВИЩЕ

От доц. Д-р Милко Божидаров Мирчев, дм
Началник Отделение по гастроентерология, МБАЛ „Сърце и мозък" – Бургас
Университет „Проф. Д-р Асен Златаров" – Бургас

Във връзка с процедура за заемане на академична длъжност „доцент" в област на висшето образование „Здравеопазване и спорт" по професионално направление „Медицина" и научна специалност „Ендокринология" за нуждите на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров" – Бургас, филиал Добрич.

Конкурсът за доцент за нуждите на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров" – Бургас, филиал Добрич е обявен в „Държавен вестник" бр. 52 от 27.06.2025 г.

Научното жури по конкурса е назначено със заповед на Ректора на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров" – Бургас №РД-344/30.09.2025 г.

Кандидатът за конкурса за доцент е д-р Николай Красимиров Костадинов, дм, специалист по ендокринология, асистент по Вътрешни болести към към Катедра Вътрешни болести, социална медицина, физиотерапия ирехабилитация, медицина на бедствените ситуации", Медицински факултет, БДУ „Проф. д-р Асен Златаров". Д-р Костадинов е представил в срок пълен комплект от документи, които отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БДУ „Проф. д-р Асен Златаров".

I. Анализ на кариерния профил на кандидата:

Д-р Костадинов завършва висшето си медицинско образование през 2009 г. в Медицински факултет, към Тракийски университет - Стара Загора. Преподавателската си кариера започва като асистент по Вътрешни болести

към Медицински факултет на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров " през 2021 г. През 2024 г. защитава успешно дисертация на тема „Оценка качеството на живот на пациентите със захарен диабет тип 2 в зависимост от провежданата терапия" и му е присъдена образователната и научна степен „доктор" по специалността „Ендокринология" (Диплома №181 от 16.12.2024 г.). Д-р Костадинов има призната клинична специалност по Ендокринология и болести на обмяната от 2016 г. Член е на Българското Дружество по Ендокринология, на Българска диабетна асоциация, на Български лекарски съюз и на Европейската асоциация за изучаване на диабета. Д-р Костадинов има подчертан интерес към захарния диабет и здравният мениджмънт. Има над 8 г стаж като клиницист – ендокринолог и над 4 г. като асистент.

Като преподавател кандидатът участва в обучението на лекарски асистенти. За периода 2021-2025 г. справката за учебната му заетост показва 1066,3 часа учебна натовареност, от които 103,8 часа лекции и 962,5 часа практически упражнения по Вътрешни болести , вкл. 30 часа преддипломен стаж.

II. Общо описание на представените материали:

Д-р Костадинов представя за рецензиране 8 пълнотекстови публикации в реферирани списания с научно рецензиране, 46 пълнотекстови публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 1 монографичен труд и 1 участие в научен проект. От публикациите 25 са на български език, а 29 – на английски.

III. Оценка на научните трудове за цялостното академично развитие:

Кандидатът представя 54 публикации – 20 обзорни, 28 оригинални и 6 описания на клинични случаи. От тях по-голямата част са от областта на

захарния диабет: неговото лечение, усложнения, качество на живот, обучение и повторно обучение на пациентите, продължително глюкозно мониториране и др. От обзорните, 2 от тях разглеждат хипогликемията с нейните последици и нуждата от индивидуален подход и въвеждане на нови технологии в мониторирането на кръвната захар. В шест статии се подчертава ренопротективния ефект на SGLT-2 инхибиторите и GLP-1 рецепторните антагонисти при пациенти със ЗД. Три от публикациите касаят връзката между дефицита на витамин Д, който е често срещан в българската популация, и инсулиновата резистентност, автоимунния тиреоидит на Хашимото и инфертилитета при мъжете и жените. Основно значение е отдадено на ролята на обучението, физическата активност и качеството на живот на пациентите със ЗД, което е отразено в 5 статии. В останалите публикации се разглеждат инсулиновата резистентност и възможностите за нейното повлияване, ситаглиптин и метформин в лечението на ЗД, класификация на тиреоидитите и др. От оригиналните статии д-р Костадинов показва подчертан интерес по отношение на факторите, които подобряват качеството на живот на пациентите със ЗД, а именно инсулиновото лечение, DPP-4 инхибиторите, GLP-1 рецепторните антагонисти, сулфанилурейните препарати, продължителното глюкозно мониториране, докато наличието на диабетна ретинопатия и полиневропатия го влошават. Авторът споделя собствен опит с лечението на ЗД с SGLT-1 инхибиторите и GLP-1 рецепторните антагонисти по отношение на гликемичния контрол, като доказва в оригинални проучвания протективния им ефект по отношение на бъбречната функция. Особен интерес предизвикват статиите, изследващи връзката между полиморфизмите на IP-10/CXCL-10 и риска за развитие на ЗД тип 1. Доказва се по-високата концентрация на IP-10/CXCL-10 при пациенти със ЗД тип 2 и дислипидемия в сравнение с контролната група, който е проинфламаторен маркер и се асоциира с бъбречни и съдови усложнения.

В заключение статиите отразяват широкия диапазон на научните интереси на автора, включващи захарен диабет тип 1 и 2, болести на щитовидната жлеза, някои витаминни дефицити. Някои от проучванията са оригинални за страната. Написани са на необходимия научен стил.

IV. Оценка на монографичния труд:

Кандидатът представя монография – „Лекарствен мениджмънт при захарен диабет тип 2 и качество на живот", издадена през 2025 г. Състои се от 144 стр., разделени в три глави.

В предговора е дефинирана целта на изследването, а именно качество на живот на пациентите със ЗД тип 2 според вида на приеманите медикаменти и влиянието, което оказват върху него контролът на кръвната захар, психичното здраве и социално-икономическите фактори. В Глава 1 са разгледани последователно какво представлява ЗД, неговото разпространение по света, тенденцията за нарастване на честотата и броя на недиагностицираните случаи в стани с нисък доход на населението, какво представлява качество на живот с исторически преглед на дефинирането му и фактори, които оказват влияние върху него. Разгледани са подробно инструментите, чрез които става възможно измерването на качеството на живот – специфични въпросници и психометрични инструменти. Направен е преглед на основните групи медикаменти за лечение на ЗД тип 2 с техния механизъм на действие, представители и странични ефекти. Глава 1 завършва с анализ на литературата по отношение качеството на живот при пациентите със ЗД тип 2 и вида на използваните антидиабетни средства, като са представени потенциални неизследвани области.

В Глава 2 д-р Костадинов представя резултатите от своето проучване на качеството на живот при пациентите със ЗД тип 2 според вида на приеманите медикаменти, проведено на територията на община Бургас в рамките на 9 месеца. Представени са изследвани пациенти, включващи и изключващи критерии, въпросници, статистически методи. Преобладават лицата от женски пол, с възраст над 60 г., със средно образование, упражняващи дневен труд. Интересното е, че приблизително 36% не работят. Пациентите са предимно със затлъстяване, с давност на болестта над 5 г., повече от половината имат поне 1 усложнение, като най-честото е диабетна полиневропатия. Едва 14% нямат придружаващи заболявания, а от тези, които имат най-честите са АХ и дислипидемия. По отношение на терапията

прави впечатление, че при най-често използваните препарати – сулфонилурейни и метформин се наблюдава необходимост от промяна в около 20% от пациентите след 6 месеца, докато по-новите – DPP-4, SGLT-2 и GLP-1 бележат ръст на приема си; преобладават пациенти на единична или двойна терапия. В хода на проследяването прави впечатление необходимостта от комбинирана терапия за постигане на адекватен гликемичен контрол, като комбинацията от GLP-1 с метформин или инсулин е най-честа. При около 1/3 пациентите се налага комбинирана тройна терапия.

Трета глава разглежда промяната в начина на живот според броя на приеманите медикаменти пак според резултатите от собственото проучване на автора. Изводът е, че подобрението в гликемичния контрол, който се постига посредством оптимален брой на приеманите медикаменти, се асоциира с подобрение в самооценката и свободата при хранене, както и външен вид, мотивация и усещане за бъдещето.

В заключение монографията „Лекарствен мениджмънт при захарен диабет тип 2 и качество на живот" е полезно ръководство за всеки специалист, желаещ да придобие допълнителна квалификация в лечението на ЗД тип 2. Тя е написана на достъпен и разбираем стил. Заключението, което е направено въз основа на резултати от собствено проучване, гласи, че въвеждането на нова иновативна терапия в лечението на ЗД води до положителни резултати в лечението и самочувствието на пациентите.

V. Цитирания на публикационната активност на кандидата:

Д-р Костадинов представя за оценка 13 публикации, от които 8 на български език и 5 на английски. Предоставената справка показва наличие на 17 цитирания, от тях 12 в база данни на Web of Science, и 5 в нереферирани списания с научно рецензиране. Цитирани са статии за оценка на качеството на живот при пациенти със ЗД, роля на обучението, SGLT-1 инхибиторите и превенция на бъбречната функция и др.

VI. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата:

Д-р Костадинов участва в обучението на лекарски асистенти. От предоставената справка личи ангажирането му в организиране на упражнения и семинари, както и в изготвянето на програми за обучение на рехабилитатори, медицински сестри и медицински лаборанти. Д-р Костадинов представя натовареност между 310 и 445 ч./г., което показва активна учебно-преподавателска дейност.

VII. Критични бележки и препоръки:

Уместно е в статиите, касаещи лечението и обучение на пациенти със ЗД да има контролна група.

VIII. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели:

Област 7. Здравеопазване и спорт. Професионално направление 7.1 медицина

Група от показател	Съдържание	Минимални изисквани точки за „доцент"	Действителни точки по групи показатели за „доцент" на д-р Николай Костадинов
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	0
В	Показател 3 или 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	220	1105
Д	Сума от показателите от 10 до 12	60	120
Е	Сума от показателите от 13 до 22	20	165
	Общ резултат	450	1540

Според предоставената справка самооценка на кандидата, последният покрива и надхвърля минималните количествени критерии и наукометрични показатели, необходими за заемане на академичната длъжност „Доцент".

IX. Заключение:

Кандидатът **ОТГОВАРЯ** на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ".

5.11.2025 г.

доц. Д-р Милко Мирчев, дм
Началник Отделение по
гастроентерология,
МБАЛ „Сърце и мозък" - Бургас